

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AVIACIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2066 3, 5, 6, 7, 10, 12, 14, 14¹, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 23, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 54, 55, 56, 58, 61, 62, 63, 66, 67, 67¹, 70, 70¹, 71¹, 73 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-1793, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 358, 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-1794, LIETUVOS RESPUBLIKOS BRANDUOLINĖS SAUGOS ĮSTATYMO NR. XI-1539 32 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-1795, LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIUKŠMO VALDYMO ĮSTATYMO NR. IX-2499 24 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-1796 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMINIŲ IR KITŲ TARPTAUTINIŲ SANKCIJŲ ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMO NR. XI-169 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-1797

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo Statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. balandžio 11 d. sprendimo Nr. SV-S-658 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 12–16 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 3, 5, 6, 7, 10, 12, 14, 14¹, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 23, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 54, 55, 56, 58, 61, 62, 63, 66, 67, 67¹, 70, 70¹, 71¹, 73 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-1793 (toliau – Aviacijos įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 358, 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-1794, Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-1795, Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-1796 ir Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymo Nr. XI-169 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-1797 (toliau kartu – įstatymų projektai) ir pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui tobulinti įstatymų projektus atsižvelgiant į šias pastabas ir pasiūlymus:

1.1. Sprendžiant iš Aviacijos įstatymo projekto 3 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo (toliau – įstatymas) 6 straipsnio 3 dalies 3 punkto nuostatų, vienas iš Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įgaliotos viešosios įstaigos lėšų šaltinių – gautos pajamos už atliktus darbus ir suteiktas paslaugas. Pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 15 straipsnio 5 dalį rinkliavas ar kitokį atlyginimą už administracines paslaugas nustato įstatymai ar jų pagrindu priimti teisės aktai. Tuo atveju, jeigu Aviacijos įstatymo projekto rengėjai siektų atsisakyti šiuo metu nustatytų rinkliavų už tam tikras Civilinės aviacijos administracijos (toliau –

CAA) paslaugas ir numatyti ne rinkliavą, o kitokį atlyginimą už Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įgaliotos viešosios įstaigos teikiamas administracines paslaugas, Aviacijos įstatymo projektu keičiamą įstatymą siūlytina papildyti nauju straipsniu ir jame nustatyti, kad „Už įstaigos teikiamas administracines paslaugas imamas atlyginimas. Atlyginimo dydis nustatomas (apskaičiuojamas) vadovaujantis ekonomiškai pagrįsta paslaugos savikaina. Į paslaugos savikainą negali būti įtraukiamos su konkrečios paslaugos teikimu nesusijusios sąnaudos. Paslaugos savikainos (išlaidų) dydis turi būti pagrindžiamas vadovaujantis šiais ekonominiais rodikliais: įstaigos praėjusių finansinių metų materialinių ir joms prilygintų sąnaudų (ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo ir nematerialiojo turto amortizacijos, komunalinių paslaugų, ryšio, remonto ir panašiai) ir darbo sąnaudų (darbo užmokesčio, socialinio draudimo įmokų ir darbuotojų mokymų), turėtų teikiant konkrečią paslaugą, detalizavimu ir numatomos teikti konkrečios paslaugos galimų minėtų sąnaudų apskaičiavimu. Atlyginimo dydžio nustatymo (apskaičiavimo) metodiką nustato Vyriausybė, o, vadovaudamasis šia metodika, konkrečius jo dydžius – susisiekimo ministras.“

1.2. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 4¹ straipsnio 2 dalis nustato reikalavimus viešojo administravimo įgaliojimų suteikimo formai (įgaliojimai suteikiami įstatymu, tiesiogiai taikomu Europos Sąjungos teisės aktu, ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi) ir šiuos įgaliojimus suteikiančio teisės akto turiniui (turi būti nurodoma konkreti veikianti ar numatoma steigti viešoji įstaiga ir nustatomas baigtinis konkrečių tokių viešajai įstaigai suteikiamų viešojo administravimo įgaliojimų sąrašas). Atsižvelgiant į tai, Aviacijos įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo įstatymo 5 straipsnyje turi būti nurodyta konkreti viešoji įstaiga, kuri nurodyta aiškinamajame rašte dėl įstatymų projektų, ir jai suteikiami konkretūs įgaliojimai aviacijos valstybinio valdymo srityje: vykdo civilinės aviacijos, įskaitant antžeminę įrangą ir aviacijai teikiamas paslaugas, valstybinę priežiūrą; organizuoja nacionalinės civilinės aviacijos saugumo programos įgyvendinimą; vykdo 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 300/2008 dėl civilinės aviacijos saugumo bendrųjų taisyklių ir panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 2320/2002 (OL 2008 L 97, p. 72) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. sausio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 18/2010 (OL 2010 L 7, p. 3), nurodytos atitinkamos institucijos, 2011 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1178/2011, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su civilinės aviacijos orlaivių įgula susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL 2011 L 311, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. balandžio 6 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2016/539 (OL 2016 L 91, p. 1), 2012 m. rugpjūčio 3 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 748/2012, kuriuo nustatomos orlaivio tinkamumo skraidyti sertifikavimo, orlaivio ir susijusių gaminių, dalių bei prietaisų aplinkosauginio sertifikavimo, taip pat projektavimo ir gamybinių organizacijų sertifikavimo įgyvendinimo taisyklės (OL 2012 L 224, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. sausio 5 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2016/5 (OL 2016 L 3, p. 3), 2012 m. rugsėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 923/2012, kuriuo nustatomos bendrosios skrydžių taisyklės ir veiklos nuostatos dėl oro navigacijos paslaugų ir procedūrų ir iš dalies keičiami įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1035/2011 ir reglamentai (EB) Nr. 1265/2007, (EB) Nr. 1794/2006, (EB) Nr. 730/2006, (EB) Nr. 1033/2006 ir (ES) Nr. 255/2010 (OL 2012 L 281, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. liepos 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2016/1185 (OL 2016 L 196, p. 3), 2012 m. spalio 5 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 965/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (OL 2012 L 296, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. kovo 1 d. Komisijos reglamentu (ES) 2017/363 (OL 2017 L 55, p. 1), 2014 m. vasario 12 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 139/2014, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su aerodromais susiję reikalavimai ir administracinės procedūros (OL 2014 L 44, p. 1), 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 376/2014 dėl pranešimo apie civilinės aviacijos įvykius, jų analizės ir tolesnės veiklos, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/42/EB ir Komisijos reglamentai (EB) Nr. 1321/2007 ir (EB) Nr. 1330/2007 (OL 2014 L 122, p. 18), 2014 m. lapkričio

26 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 1321/2014 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo (OL 2014 L 362, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. rugsejo 16 d. Komisijos reglamentu (ES) 2015/1536 (OL 2015 L 241, p. 16), 2015 m. vasario 20 d. Komisijos reglamente (ES) 2015/340, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su skrydžių vadovų licencijomis ir pažymėjimais susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros, iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012 ir panaikinamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 805/2011 (OL 2015 L 63, p. 1), ir 2018 m. kovo 13 d. Komisijos reglamente (ES) 2018/395, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomos išsamios skrydžių oro balionais vykdymo taisyklės (OL 2018 L 71, p. 10), nurodytos kompetentingos institucijos ir 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 549/2004, nustatančiame bendro Europos dangaus sukūrimo pagrindą (pagrindų reglamentas) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 8 tomas, p. 23), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1070/2009 (OL 2009 L 300, p. 34), 2013 m. gegužės 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 390/2013, kuriuo nustatomas oro navigacijos paslaugų teikimo ir tinklo funkcijų vykdymo veiklos rezultatų planas (OL 2013 L 128, p. 1), ir 2013 m. gegužės 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 391/2013, kuriuo nustatoma bendroji mokesčių už oro navigacijos paslaugas sistema (OL 2013 L 128, p. 31), nurodytos nacionalinės priežiūros institucijos funkcijas; išduoda šiuose reglamentuose ir įstatyme numatytas licencijas, pažymėjimus ir patvirtinimus; teikia metodinę pagalbą ir konsultacijas ūkio subjektams civilinės aviacijos klausimais; atlieka kitas įstatyme nustatytas funkcijas.

1.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 9 punkte Lietuvos Respublikos Vyriausybei pavesta tvirtinti ministerijų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstaigų ir įstaigų prie ministerijų nuostatus. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, įgyvendindama šiuos įgaliojimus, yra kompetentinga nustatyti ministerijų, įstaigų prie ministerijų veiklos sritis ir funkcijas, spręsti su Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir jai atskaitingų įstaigų veiklos organizavimu susijusius klausimus. Atsižvelgiant į tai, įstaigų prie ministerijų veiklos funkcijos (išskyrus tas, kurioms reikalingas įstatyminis pagrindas) neturėtų būti įtvirtintos įstatymuose, tokiu būdu sukuriant situaciją, kai tam tikros funkcijos turinys gali būti keičiamas ar funkcija gali būti perduodama kitai įstaigai, tik atitinkamai koreguojant įstatymus. Aviacijos įstatymo projekto 3 straipsniu keičiamo įstatymo 6 straipsnio pavadinime nurodyta, kad jame nustatomos civilinės aviacijos valstybinę priežiūrą vykdančios institucijos, tačiau šio straipsnio 2 dalyje nurodytos Lietuvos transporto saugos administracijos funkcijos nenustato valstybinės priežiūros vykdymo. Atsižvelgiant į tai, Aviacijos įstatymo projekto 3 straipsniu keičiamo įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje turėtų būti atsisakyta detalių Lietuvos transporto saugos administracijos funkcijų nustatymo, nes nurodytos funkcijos gali būti nustatytos įgyvendinamuosiuose teisės aktuose.

1.4. Aviacijos įstatymo projekto 25 straipsniu keičiamo įstatymo 36 straipsnio 2 dalyje siūloma nustatyti, kad „pažymėjimų, suteikiančių civilinių orlaivių, jų įrangos (komponentų) gamybos ir techninės priežiūros darbų atlikimo teisę, išdavimo sąlygas ir tvarką nustato Įstaiga“. Atsižvelgiant į tai, kad teikiamo reguliavimo pobūdis neatitinka 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 216/2008 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiančio Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinančio Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB (OL 2008 L 79, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. sausio 5 d. Komisijos reglamentu (ES) 2016/4 (OL 2016 L 3, p. 1) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 216/2008), nuostatų, nes šias sąlygas nustato Europos aviacijos saugos agentūra, turėtų būti atsisakyta nuostatos, kad pažymėjimų, suteikiančių civilinių orlaivių, jų įrangos (komponentų) gamybos ir techninės priežiūros darbų atlikimo teisę, išdavimo sąlygas nustatytų Aviacijos įstatymo projekte įvardyta viešoji įstaiga.

1.5. Aviacijos įstatymo projekto 32 straipsniu keičiamo įstatymo 46 straipsnio 1 dalyje siūloma nustatyti, kad „naudoti orlaivius ir atlikti jų techninę priežiūrą, atlikti civilinėms reikmėms skirtų ir skrydžių saugą užtikrinančių sistemų ir įrenginių techninę priežiūrą, teikti skrydžių valdymo

paslaugas leidžiama asmenims, turintiems atitinkamą Įstaigos išduotą specialisto licenciją“. Šio straipsnio 2 dalyje yra nustatyta, kad „specialistų licencijavimo sąlygas ir tvarką nustato susisiekimo ministras“. Atsižvelgiant į tai, kad Reglamente (EB) Nr. 216/2008 nustatytos specialistų licencijavimo sąlygos, turėtų būti atsisakyta nuostatos, kad šias sąlygas nustato Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras.

1.6. Aviacijos įstatymo projekto 39 straipsniu keičiamo įstatymo 56 straipsnio 1 dalyje siūloma nustatyti, kad „oro susisiekimui vykdyti vežėjas privalo turėti LTSA išduotą licenciją“. Šio straipsnio 3 dalyje apibrėžta, kad licencijos išduodamos pagal 2008 m. rugšėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimą paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių nuostatas. Tačiau įstatymo 57 straipsnis įtvirtina, kad „licencijų oro susisiekimui vykdyti išdavimo, galiojimo sustabdymo ir panaikinimo sąlygas bei tvarką nustato Vyriausybė“. Šių įstatymo straipsnių nuostatos neatitinka Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo doktrinos, susijusios su asmenų teisių reguliavimo negalimumu poįstatyminiuose teisės aktuose, todėl, keičiant įstatymo 56 straipsnį, kartu turėtų būti keičiamas ir įstatymo 57 straipsnis, į juos įtraukiant nuostatas, susijusias su licencijos oro susisiekimui vykdyti išdavimu, galiojimo sustabdymu ir galiojimo panaikinimu.

1.7. Aviacijos įstatymo projekto 5 straipsnio 3 dalyje keičiamo įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje, Aviacijos įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalyje keičiamo įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje, Aviacijos įstatymo projekto 8 straipsnio 1 dalyje keičiamo įstatymo 14¹ straipsnio 3 dalyje, Aviacijos įstatymo projekto 9 straipsnyje keičiamo įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje, Aviacijos įstatymo projekto 10 straipsnyje keičiamo įstatymo 16 straipsnyje, Aviacijos įstatymo projekto 11 straipsnyje keičiamo įstatymo 17 straipsnyje, Aviacijos įstatymo projekto 18 straipsnyje keičiamo įstatymo 28 straipsnio 2 dalyje ir Aviacijos įstatymo projekto 19 straipsnyje keičiamo įstatymo 29 straipsnio 2 dalyje įgaliojimai priimti norminius administracinius aktus suteikiami Lietuvos transporto saugos administracijai. Siekiant teisinio aiškumo ir nuoseklumo, Aviacijos įstatymo projekto 25 straipsniu keičiamo įstatymo 36 straipsnyje įgaliojimai priimti norminius administracinius aktus taip pat turėtų būti suteikiami Lietuvos transporto saugos administracijai.

1.8. Aviacijos įstatymo projekto 3 straipsniu keičiamo įstatymo 6 straipsnio 5 dalies turinys nederą su keičiamo straipsnio pavadinimu, nes reguliuoja ne su civilinės aviacijos valstybinę priežiūrą vykdančių institucijų teisiniu statusu susijusius klausimus, o licencijų, pažymėjimų ir patvirtinimų išdavimo terminų klausimus. Atsižvelgiant į tai, nuostata turėtų būti išdėstyta kitame straipsnyje arba turėtų būti keičiamas straipsnio pavadinimas, kad jis atspindėtų straipsnio reguliavimo turinį.

1.9. Aviacijos įstatymo projekte turėtų būti atsisakyta nuorodų į Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamas konkrečias tikslines programas (Nacionalinė civilinės aviacijos saugumo programa), nes įstatymuose nurodyti konkretūs įgyvendinamųjų teisės aktų pavadinimai riboja Lietuvos Respublikos Vyriausybės diskreciją spręsti, kokius konkrečius teisės aktus (ir kokios rūšies) būtina priimti. Be to, aukštesnės galios teisės akte turėtų būti vengiama nuorodų į konkrečius žemesnės galios teisės aktus.

1.10. Įstatymų projektuose siūloma 2018 m. liepos 3 d. įsigaliojimo data yra neįgyvendinama, nes iki jos turės būti įvykdyti pasiruošimo reorganizuoti CAA ir kiti su reorganizavimu dalyvaujančiomis įstaigomis susiję darbai ir priimta (pakeista) labai daug įgyvendinamųjų teisės aktų, todėl siūloma nustatyti, kad įstatymų projektų įsigaliojimo data būtų nustatyta 2018 m. lapkričio 1 d.

2. Siekiant užtikrinti, kad visi CAA reorganizavimo procesai būtų užbaigti iki įstatymų įsigaliojimo datos ir būtų sudarytos sąlygos priimti įgyvendinamuosius teisės aktus, prašyti Lietuvos Respublikos Seimą svarstyti įstatymų projektus skubos tvarka.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

2018-06-07

Susisiekimo ministras

Viceministras
Paulius Marinkus
2018-06-07

Teisės š. redaktorė
Nėra Jukauskaitė
2018-06-07

Informacinių sistemų ir dokumentų valdymo
skyriaus vyriausioji specialistė

Snieguolė Bakaitė
2018-06-06